

Fjällkon

SVENSK FJÄLLRASAVELS TIDSKRIFT nr 1/2013

Kallelse till årsstämma, sid 5
Nya tjurar, sid 13-16

Ödhumla

Min kära gamla kossa Ödhumla, du är en av mina allra bästa vänner. Vi har umgåtts två gånger om dagen i 16 år, och du har alltid haft tålamod och vänlighet att ge. Du har också gett oss din fina mjölk varje dag och i utbyte har du förstås fått ensilage och havre och åkerböror. På koflocken har du alltid haft en lugnande inverkan. Det är ingen idé att stressa, tycker du, men du vet alltid när det är dags att komma hem. De andra kan stå och trängas för att komma först in till mat och mjölkning, men då ligger du bara och vilar så länge. Det är ju mycket bättre att vänta och resa sig när det är dags och i sakta mak komma in sist av alla.

Du har en lugnande inverkan på människor också. Man kan vara trött på allt vad jobb och kor heter men så kommer man in i lagårn och där står du och de andra lugnt och väntar på maten, och då kan jag ju inte slarva. Det är bara att sätta igång jobba på. Då är meningen med livet plötsligt klar, alla ska ha mat!

För många år sedan skulle du vara "häst" åt vår dotter Matilda. Det gick så bra att sitta upp och att vara där uppe på ryggen, men när du skulle gå så fick det vara nog. Där gick gränsen. Men första gången hon sovit borta och kom hem alldeles utschasad så måste vi först av allt till lagårn: "Jag längtar hem till Ödhumla!" Det finns ett kort som sattes upp på lekis med 6-årsflickan på din rygg, då var du en ung kviga, och nu fyller flickan 20 nästa gång. Oj vad tiden går!

Vad vi längtade efter en kvigkalv efter dig, men vi fick tjur efter tjur. Så kom en kvigkalv som blev stor och fin, glädjen byttes i sorg då hon bröt ryggen i hagen.

En kviga fick du som Matilda tävlade med i att visa på utställning och en kvigkalv som du fick blev blind. Nu har vi i alla fall en stor och fin ko efter dig som är "gul" och mycket fin.

Jag minns din födelsedag. Det var en stressig sommar dag med fullt upp att göra, och plötsligt kom barnen in och ropade att det var en kalv i hagen. Och det var bråttom för "kalven ligger på eltråden!!" Stackars lilla kalv, vi fick bråttom att ta in dig. Men det var nog inte så allvarligt, för du mätte ju fint.

Vi hade köpt din mormor från en gård i Sörmland och där fick vi inte riktigt klara papper på härstamningen, det är ju så länge sen. Men vad gör väl det? Vi vet ju att du är en fin fjällko och vi älskar dig för den du är. Sju tjurar och fyra kvigor har du fått. Nu tror jag att du ska få njuta av sommaren 2013 som pensionär.

181 Ödhumla är efter 6722 Mal och dottern efter 6865 General.

Hälsningar från Kristina Larsson-Sköld, Fröstuna gård i Kungsör.

Innehåll

Ödhumla	2
Nytt från Finland	3
Föreningsadresser	4
Redaktörsord	4
Kallelse till årsstämma	5
Lite av varje	6
Databasen	7-10
Tjursidor	10-16
Gåvobrev som handvarm gåva	17
Livdjurslista	17
Berättelsen om en ko	18-19
Sista sidan	20

Tidningen Fjällkon

Redaktör:

Kristina Torén

Stagneliusvägen 23, 6tr

112 59 Stockholm

tel/fax: 08/656 88 09

e-post: kristina.toren@comhem.se

Ansvarig utgivare:

Robert Nilsson

Tryck:

Kph Trycksaksbolaget AB, Uppsala

Tidningen Fjällkon är Svensk Fjällrasavels medlemstidning som ges ut ca 4 ggr per år. Däremellan skickas aktuell information ut.

Annonseringen med radannonser i tidning och info-blad med t.ex. "Köpes/Säljes" är gratis för medlemmar.

Samtliga artiklar i Tidningen Fjällkon är författade av redaktionskommittén om ej annat anges. Åsikter framförda i signerade artiklar delas inte automatiskt av Svensk Fjällrasavel, utan är författarnas egna.

Tidningen får i korta drag citeras om källan anges. Eftertryck är dock förbjudet utan skriftligt tillstånd från Svensk Fjällrasavel.

ISSN 1401-7806

Utgivningsbevis PRV nr 21560

Medlemsavgift:

300:- insättes årligen helst på

Svensk Fjällrasavels BG 5361-8070.

OBS! Skriv ditt namn och adress!

NYHETSREDAKTIONEN HAR ORDET

Nytt från Finland

Lottovinst eller jackpot

Det är svårt att veta vad man ska kalla det men något av rubrikens ord kan kanske passa. Vår finske medlem Lasse Rantala, med stora kunskaper om den östfinska rasen kom med en glädjande nyhet efter nyår. Man har troligen hittat sperma efter "nya" östfinska tjurar på en rysk seminestation. Under 50- och 60-talet exporterades en del material till dåvarande Sovjetunionen som i gränstrakterna mot Finland då hade en viss avel med Östfinskt material. Man vet i dagsläget inte allt om vilka tjurar det är men man tror att det är ca 8 tjurar, några renrasiga och några med 50-75% Östfinskt blod. Vad den övriga delen av de tjurarna består av är i dagsläget okänt. Troligen finns även några västfinska tjurar infrysta.

Juha Kantaanen som leder det finska bevarandearbetet kommer snart att åka över för att på ort och ställe gå igenom spermalagrets storlek samt de olika härstamningarna. Förhoppningar finns om att det eventuellt är representanter för i Finland borttappade tjurlinjer som man ska hitta. I vilket fall bör det rimligtvis vara intressanta härstamningar för den genetiskt mycket smala rest som finns kvar av den en gång så talrika och fina östfinska boskopen. I dagsläget har man bara två med härstamningen kända tjurlinjer att tillgå, så ett tillskott vore mycket tacksamt.

Nitlott

Var den förra nyheten en vinst så är den nästa en nitlott. Tydligt har man inte haft kläm på hur många djur av den västfinska rasen som finns kvar (finns inga datalistor i Finland?). Man har räknat med att det är ca 3000 kor baserat på hur många nypåbörjade seminerings som görs i landet. Nu visar det sig att en mycket stor del av semineringsarna görs på djur av andra raser varför det ser ut som att det endast finns ca 1500 västfinska kor vilket fått de finska myndigheterna att reagera. Man lutar åt att förstärka stödet till de som håller västfinska kor från 250 euro till 500 euro per djurenhet och år. Alltså samma nivå som gäller för den nord- och östfinska raserna. För jämförelsens skull så får vi ca 110 euro per djur i nuvarande kurs i Sverige. Men så tas ju inte jordbrukets problem på särskilt stort allvar i Sverige. Vare sig av tjänstemän eller regering!

Nyhetsredaktionen

Omslagsbilden:

6883 Hussi, foto: Elisabeth Theodorsson

Ordförande:
Robert Nilsson
Övre Svartlå 515
961 98 Boden
tel: 0928-401 06
fax: 0928-402 10
e-post: korn@telia.com

Vice ordförande:
Robert Eklundh
Kanalvägen 904
811 95 Järbo
tel/fax: 0290-705 25
e-post: nilsesihyttan@telia.com

Kassör:
Evy Schale
Killhult
312 98 Våxtorp
tel/fax: 0430-311 18
e-post: evy@schale.se

Sekreterare:
Louise Lindqvist
Andersfors 5797
820 70 Bergsjö
tel: 0652-530 33
e-post: gimskogen@tyfonmail.se

Ledamöter:
Thomas Lundholm
Brottan
820 77 Gnarp
tel: 0652-207 00
e-post: brottan@telia.com

Göran Lundström
Hagby-Focksta 14
740 20 Vänge
tel: 070-593 66 13
e-post: goran.lundstrom@ya-hoo.se

Annelie Söder
Kläcklinge Lyckan
355 96 Kalvsvik
tel: 0730-59 46 95
e-post: anneliesoder@hotmail.com

Suppleanter:
Lars Halvarsson
Perjosvägen 5
782 75 Malungsfors
tel: 073-028 00 01

Anders Söderberg
Hagby-Focksta 14
740 20 Vänge
tel: 076-127 63 05

Valberedning (s. k.)
Ivan Eriksson
Torsvi Svanviken
745 99 Enköping
tel: 0171-830 35

Revisor:
Tove Klackenber
Västerlän 98
424 35 Angered

Livdjursförmedling:
Mårten Dahlberg
Mariebergs Gård 1296
872 96 Bjärträ
tel: 0612-532 67
fax: 0612-531 07
OBS! Tel. tid måndagar
12-13

Stambokföring:
Göran Lundström
Hagby-Focksta 14
740 20 Vänge
tel: 070-593 66 13
e-post: goran.lundstrom@ya-hoo.se

Renrasighetsintyg
Robert Eklundh
Kanalvägen 904
811 95 Järbo
tel/fax: 0290-705 25

Fjällnära kommitté:
Ivan Eriksson (s. k.)
Torsvi Svanviken
745 99 Enköping
tel: 0171-830 35
Lars-Göran Lindgren
Lars Halvarsson

Avelskommitté
Thomas Lundholm
Göran Lundström
Robert Nilsson

Tidningen Fjällkon
Redaktör:
Kristina Torén
Stagneliusvägen 23, 6tr
112 59 Stockholm
tel: 08-656 88 09, kväll
e-post: kristina.toren@com-hem.se
Ansvarig utgivare:
Robert Nilsson

Redaktörsord

Hej!

Här kommer nr 1 av Fjällkon!

Kraftigt försenat p.g.a. datorhaveri... Alla programmen försvann och det blev till att börja om från början igen... Tack vare Görgen Majewski kunde gick det mesta att lösa. Som tur var hade jag säkerhetskopierat allt.

Här finns lite smått och gott att läsa, bl.a. två nya tjuvar, kallelse till årsmöte och om två värdefulla kor. m.m.

Detta blir troligtvis det sista numret av Fjällkon som jag gör, det känns lite vemodigt, det är ju hela 10 år som jag gjort denna tidning. Tiden vill inte räcka till och den tid jag har efter arbetets slut kommer att gå åt till Rödkulleföreningen där det kommer att bli stora förändringar framöver.

Tack för den här tiden, det har varit roligt och jag har lärt känna så många trevliga människor!

Ha nu en riktigt härlig vår!

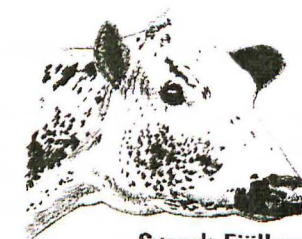
Kristina

OBS! Manusstopp! OBS!
Manusstopp för nästa nummer av tidningen är den

20/5 2013

Material skickas till Robert Nilsson
e-post: korn@telia.com
Postadress ser ni här till vänster.

Svensk Fjällrasavel

Kallelse till årsstämma

Välkomna till Västerbotten 2-4 Augusti!

Våran "stämmogeneral", den gamle ordföranden Anders Jonört hälsar oss alla varmt välkomna till Sveriges fjällko-centrum, Västerbotten!

Fredag den 2/8

Vi träffas på Lufta camping för incheckning, kl 13:00 avfärd till Ostens lager i Ånåset, vi tränger ihop oss i bilarna och samåker så mycket vi kan så vi slipper vara en 20 bilar lång karavan på E4. På Ostens lager lagras den berömda "Västerbottensosten" i 12 månader innan den går till butik.

Ostmästare Ola Larsson från Norrmejerier berättar allt om ostens historia, för den som vill finns möjlighet att köpa ost direkt från lagret. Dessutom finns möjlighet att dricka kaffe eller äta något lättare för den som vill.

Sedan far vi till Flarkbäcken för till Anders och Mia Jonört för att titta på deras 50 fjällkor i lösdrift, gården producerar kravmjölk. När vi beskådat djuren färdigt och fått en utförlig redogörelse av Anders kring kofamiljer och annat intressant åker vi tillbaka till Lufta camping.

På Lufta äter vi middag och roar oss, till efterrätt blir det glass från "glassbonden" i Vännäs, dom kommer och pratar om sitt gårdsmejeri där dom gör glass i olika smaker från sina SKB-kor.

Lördag den 3/8

Frukost på Lufta

Avfärd till Lövånger där Sven Ahlberg med familj visar sin nystartade fjällrasbesättning. Familjen har tagit över Göran Ceders gård i Gärde och håller där c:a 35-40 fjällkor i en uppbounden kortbåslagård. Gården är kravcertifierad. Vi beskådar djuren och när vi blir hungriga åker vi nästan kring Lövånger för lunch.

Sen besöker vi Sten-Erik och Eva Eriksson i Bodan, Lövånger, dom har drygt 20 fjällkor i kall lösdrift med många intressanta idéer och egna lösningar. Även dom kravproducenter.

På kvällen äter vi stämmomiddag på Lufta och håller på så länge vi orkar och vill.

Söndag den 4/8

Frukost på Lufta och utstämning ur stugorna.

Stämmoförhandlingar på Stenfors gård ett stenkast upp efter E4an.

Lunch för dom som vill på Stenfors innan vi åker hemåt.

Lufta har stugor av olika standard och prisklass och vi återkommer med priser i nästa nummer och på hemsidan.

För frågor ring Anders Jonört 070-3594677.

Anmälan till Evy Schale 070-5811185.

Diplom för hög livstidsavkastning!

Svensk Fjällrasavel har sedan starten 1996 försökt att stimulera och sporra medlemmarna att vara rädda om och sträva mot hållbara kor, därför inrättade vi en serie diplom för hög livstidsavkastning. Det är tre olika diplom för tre olika nivåer på avkastning:

Diplom C

- Kon ska ha mjölkat sammanlagt 3500 kg smörfett och protein.

Diplom B

- kon ska ha mjölkat sammanlagt 5000 kg smörfett och protein.

Diplom A

- kon ska ha mjölkat sammanlagt 6500 kg smörfett och protein.

För att vara berättigade till diplomerna

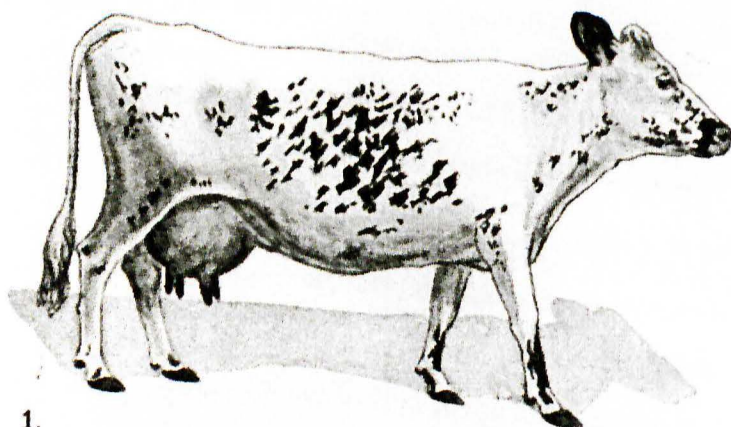
Finns det några punkter som ska vara uppfyllda:

- * Kon ska vara berättigad till Mutro-stöd för Fjällras.
- * Kon ska naturligtvis vara ansluten till kokontrollen.

Anmäl kon nu!

När ovanstående kriterier är uppfyllda så meddelar djurägaren till Svensk Fjällrasavel när kon gått till slakt och full livstidsproduktion finns.

Diplomet utdelas på föreningens stämma eller skickas till djurägaren om denne är förhindrad att närvara vid stämman. OBS! Du som har en ko som uppfyller ovanstående ombedes att redan nu höra av Dig till föreningens expedition c/o Evy Schale. Se adress på sid 4. Diplomen kommer att delas ut på stämman i sommar.

1.

Databasen

Så har vi äntligen kommit igång. För något år sedan kom en diskussion till stånd om att skapa ett register innehållande alla registrerade fjällkor och fjällnära i Sverige, och därigenom få en möjlighet att se hur aveln har varit genom åren och kunna följa de olika härstamningarna bakåt i tiden. Den store inspiratören i sammanhanget är naturligtvis Robert Nilsson, som enligt egen utsago lärde sig läsa genom att titta i gamla tiders riksstamböcker och som sedan dess har ett digert intresse för hur fjällrasaveln har utvecklats.

Det är lätt att föreställa sig hur gamla uppgifter går förlorade med tiden, i takt med att allt fler gårdar försvinner. Tanken på att bevara alla gamla stamboksrapporter som eventuellt kan vara till nytta vad gäller framtida avel lät oerhört spännande, och Görgen nappade på betet och började så smått programmera.

I början mest på skoj men i takt med att programmet växte blev det allt roligare. Fast då visste vi inte hur många poster det handlade om... Registret ska innehålla alla kända uppgifter bakåt i tiden men måste också fyllas på med nya registreringar hela tiden så att samlingen blir komplett. Enligt uppgift rör det sig om cirka 40 000 kor och tjurar fram till idag, sedan tillkommer ungefär 500-1000 antal djur om året i dagsläget.

Efter många och långa diskussioner fram och tillbaka mellan Norrland och Skåne har vi börjat så nått med att skapa ett register där man kan samla både kor och tjurar, besättningsägare, exteriörbedömningar med mera. Meningen är att det ska vara lätt att plocka fram och se stamtavlan på vilket djur som helst och dess eventuella avkommor samt att enkelt kunna vandra fram och tillbaka i stamträdet och likaså enkelt kunna söka efter djur i fritext. Övriga uppgifter som t. ex. exteriörbedömning ska också vara lättillgängliga – här har det varit ganska besvärligt och omständigt att få till det. Dels är ju bedömningarna olika när det gäller ko och tjur, men dessutom har bedömningarna skiftat mycket genom åren. Detta kräver lite extra noggrannhet både vad gäller inmatning och visning, exteriören är ju en uppgift som är nog så intressant. Snart väntar avkastningsbiten också, vilket ska bli en knepig men spännande uppgift.

Registret är fortfarande under utveckling vilket naturligtvis kommer att ta sin tid. Så småningom kommer det att utöver antavlor gå att plocka fram olika statistiska beräkningar och andra intressanta rapporter.

Vi har också en önskan om att kunna lägga in bilder på kor och tjurar i detta register, och här kan ni alla vara till hjälp. Har ni kort på någon ko eller tjur så skicka dem gärna till oss. Vi har även möjlighet att fotografera av diabilder om det finns sådana. Det är inte viktigt hur bilden ser ut, däremot är det nödvändigt att det finns uppgift om vilken ko eller tjur bilden föreställer.

Till att börja med matade vi in de uppgifter vi lyckades komma över, bl a ur Fjällkotidningar och från hem-sidan. Därefter har Robert Nilsson bidragit med flera, ibland handskrivna dokument och Lars Halvarsson har hjälpt oss med uppgifter om fjällnärakor.

Nu har vi dessutom lyckats få tillgång till alla SKB:s Riksstamböcker mellan 1938 och 1964 – vilken lycka! Men för att få lite andrum bestämde vi oss för att först scanna in alla böckerna för att sedan kunna mata in djuren i den takt vi hinner. Detta scanningarbetet pågår just nu och beräknas vara klart någon gång under våren. Det innebär att vi har säkrat tillgången till all originalinformation som finns i dessa riksstamböcker för kommande behov i framtiden, och föreningen kommer även att ha möjlighet att dela med sig till andra som är intresserade.

Registret gör det också möjligt att snabbt plocka fram antavlor till ett stambokscertifikat. Göran Lundström, som är stamboksansvarig, plockar fram namn och stamboksnummer samt exteriörbedömning på en tjur eller en ko och efter inmatning av uppgifterna är certifikatet omedelbart klart att skrivas ut och undertecknas av Göran. Under arbete är också renrasighetsintyg, som Robert Eklundh ansvarar för. Här ska eventuellt läggas till vissa beräkningar som ska utföras vid varje framtagning. Här gäller det att formeln är korrekt.

Jag måste erkänna att jag tycker det här är roligt! Vi sitter här bredvid varandra och ägnar oss åt att bygga upp ett som jag tror viktigt underlag för framtiden vad det gäller denna underbara koras.

På följande sidor kan ni se hur databasen kommer att se ut, reds anm. >>

Svensk Fjällrasavel

Testutskrift från databasen

Tjur

SE 1103-1088 Flimmer

Födelsedatum 1995-11-01
Stb.nr Svj 20023

Mor 35-1103-332 Flimra SKB 8694 1992-11-01	Mormor 16-57605-167 Flisa SKB 8555 1988-08-18	Mormors mor 16-57605-109 Flinga SKB 8558 1983-09-11
		Mormors far 33-27098-1 Maro SKB 86786 1980-04-24
	Morfär 64 Griver SKB 6630 1969-01-17	Morfars mor 68 Grevinna SKB 6494 1956-10-28
		Morfars far 41 River SKB 6169 1960-11-02
Far 33-26111-17 Mikro SKB 86724 1987-10-20	Farmor 33-26111-169 Gittan SKB 8527 1982-08-13	Farmors mor 33-26112-152 Gittan 1980-07-16
		Farmors far 26-1510-56 Kare SKB 76717 1973-11-19
	Farfar 37-24166-10 Misse SKB 86788 1980-04-16	Farfars mor 26-3952-68 Malva SKB 8456 1973-08-21
		Farfars far 26-3579-11 Bill SKB 76708 1972-10-15

Födelsebesättning
Nils-Nilsa Lantbruks AB
Övre Svartlä 515Ägare vid stambokstillfället
Joachim Gustavsson
Görshorva V:a Harg

Databasen		Namn: <input type="text"/>	Sök																								
<p>Editera ☐ Utskrift</p> <p>▼ Ansedel</p> <table border="1"> <tr> <td>Namn</td> <td>SE 1103-1088 Flimmer ♂</td> <td>Besättning</td> <td>SE 1103 Nils-Nilsa Lantbruks AB, Boden</td> </tr> <tr> <td>Stb.nr</td> <td>Svj 20023</td> <td>Ägare</td> <td>Joachim Gustavsson, Mjölby</td> </tr> <tr> <td>Född</td> <td>1995-11-01</td> <td>Notering</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mor</td> <td>35-1103-332 Flimra</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Far</td> <td>33-26111-17 Mikro</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ras</td> <td>Fjällko</td> <td>Fjällnära</td> <td>☐</td> </tr> </table>				Namn	SE 1103-1088 Flimmer ♂	Besättning	SE 1103 Nils-Nilsa Lantbruks AB, Boden	Stb.nr	Svj 20023	Ägare	Joachim Gustavsson, Mjölby	Född	1995-11-01	Notering		Mor	35-1103-332 Flimra			Far	33-26111-17 Mikro			Ras	Fjällko	Fjällnära	☐
Namn	SE 1103-1088 Flimmer ♂	Besättning	SE 1103 Nils-Nilsa Lantbruks AB, Boden																								
Stb.nr	Svj 20023	Ägare	Joachim Gustavsson, Mjölby																								
Född	1995-11-01	Notering																									
Mor	35-1103-332 Flimra																										
Far	33-26111-17 Mikro																										
Ras	Fjällko	Fjällnära	☐																								
<p>► Exteriör</p> <p>▼ Antavla</p> <table border="1"> <tr> <td>Mor 35-1103-332 Flimra SKB 8694 1992-11-01</td> <td>Mormor 16-57605-167 Flisa SKB 8555 1988-08-18</td> <td>Mormors mor 16-57605-109 Flinga, SKB 8558 1983-09-11</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Mormors far 33-27098-1 Maro, SKB 86786 1980-04-24</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Morfär 64 Griver SKB 6630 1969-01-17</td> <td>Morfars mor 68 Grevinna, SKB 6494 1956-10-28</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Morfars far 41 River, SKB 6169 1960-11-02</td> </tr> <tr> <td>Far 33-26111-17 Mikro SKB 86724 1987-10-20</td> <td>Farmor 33-26111-169 Gittan SKB 8527 1982-08-13</td> <td>Farmors mor 33-26112-152 Gittan 1980-07-16</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Farmors far 26-1510-56 Kare, SKB 76717 1973-11-19</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Farfar 37-24166-10 Misse SKB 86788 1980-04-16</td> <td>Farfars mor 26-3952-68 Malva, SKB 8456 1973-08-21</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>Farfars far 26-3579-11 Bill, SKB 76708 1972-10-15</td> </tr> </table>				Mor 35-1103-332 Flimra SKB 8694 1992-11-01	Mormor 16-57605-167 Flisa SKB 8555 1988-08-18	Mormors mor 16-57605-109 Flinga, SKB 8558 1983-09-11			Mormors far 33-27098-1 Maro, SKB 86786 1980-04-24		Morfär 64 Griver SKB 6630 1969-01-17	Morfars mor 68 Grevinna, SKB 6494 1956-10-28			Morfars far 41 River, SKB 6169 1960-11-02	Far 33-26111-17 Mikro SKB 86724 1987-10-20	Farmor 33-26111-169 Gittan SKB 8527 1982-08-13	Farmors mor 33-26112-152 Gittan 1980-07-16			Farmors far 26-1510-56 Kare, SKB 76717 1973-11-19		Farfar 37-24166-10 Misse SKB 86788 1980-04-16	Farfars mor 26-3952-68 Malva, SKB 8456 1973-08-21			Farfars far 26-3579-11 Bill, SKB 76708 1972-10-15
Mor 35-1103-332 Flimra SKB 8694 1992-11-01	Mormor 16-57605-167 Flisa SKB 8555 1988-08-18	Mormors mor 16-57605-109 Flinga, SKB 8558 1983-09-11																									
		Mormors far 33-27098-1 Maro, SKB 86786 1980-04-24																									
	Morfär 64 Griver SKB 6630 1969-01-17	Morfars mor 68 Grevinna, SKB 6494 1956-10-28																									
		Morfars far 41 River, SKB 6169 1960-11-02																									
Far 33-26111-17 Mikro SKB 86724 1987-10-20	Farmor 33-26111-169 Gittan SKB 8527 1982-08-13	Farmors mor 33-26112-152 Gittan 1980-07-16																									
		Farmors far 26-1510-56 Kare, SKB 76717 1973-11-19																									
	Farfar 37-24166-10 Misse SKB 86788 1980-04-16	Farfars mor 26-3952-68 Malva, SKB 8456 1973-08-21																									
		Farfars far 26-3579-11 Bill, SKB 76708 1972-10-15																									
<p>▼ Avkomma</p> <table border="1"> <tr> <td>Avkomma</td> <td>Förälder</td> </tr> <tr> <td>SE 83207-7137 Abel ♂, Svj 20054, *1997-06-05</td> <td>SE 83207-360 Abela, Svj 25058, *1995-03-16</td> </tr> <tr> <td>SE 83207-397 Sessan ♀, Svj 25106, *1997-06-17</td> <td>9-83207-356 Sessan, *1995-01-26</td> </tr> <tr> <td>SE 83207-403 Spira ♀, Svj 25107, *1997-10-18</td> <td>30-63087-75 Spira, *1992-01-15</td> </tr> <tr> <td>SE 83207-412 Donna ♀, Svj 25110, *1998-04-28</td> <td>37-1103-378 Donna, *1995-03-21</td> </tr> </table>				Avkomma	Förälder	SE 83207-7137 Abel ♂, Svj 20054, *1997-06-05	SE 83207-360 Abela, Svj 25058, *1995-03-16	SE 83207-397 Sessan ♀, Svj 25106, *1997-06-17	9-83207-356 Sessan, *1995-01-26	SE 83207-403 Spira ♀, Svj 25107, *1997-10-18	30-63087-75 Spira, *1992-01-15	SE 83207-412 Donna ♀, Svj 25110, *1998-04-28	37-1103-378 Donna, *1995-03-21														
Avkomma	Förälder																										
SE 83207-7137 Abel ♂, Svj 20054, *1997-06-05	SE 83207-360 Abela, Svj 25058, *1995-03-16																										
SE 83207-397 Sessan ♀, Svj 25106, *1997-06-17	9-83207-356 Sessan, *1995-01-26																										
SE 83207-403 Spira ♀, Svj 25107, *1997-10-18	30-63087-75 Spira, *1992-01-15																										
SE 83207-412 Donna ♀, Svj 25110, *1998-04-28	37-1103-378 Donna, *1995-03-21																										
Svensk Fjällrasavel																											
Databasen		Namn: <input type="text"/>	Sök																								
<p>Editera ☒ Utskrift</p> <p>▼ Ansedel</p> <table border="1"> <tr> <td>Namn</td> <td>SE 1103-1088 Flimmer ♂</td> <td>Besättning</td> <td>SE 1103 Nils-Nilsa Lantbruks AB, Boden</td> </tr> <tr> <td>Stb.nr</td> <td>Svj 20023</td> <td>Ägare</td> <td>Joachim Gustavsson, Mjölby</td> </tr> <tr> <td>Född</td> <td>1995-11-01</td> <td>Notering</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mor</td> <td>35-1103-332 Flimra</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Far</td> <td>33-26111-17 Mikro</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ras</td> <td>Fjällko</td> <td>Fjällnära</td> <td>☐</td> </tr> </table> <p>Spara Avbryt</p>				Namn	SE 1103-1088 Flimmer ♂	Besättning	SE 1103 Nils-Nilsa Lantbruks AB, Boden	Stb.nr	Svj 20023	Ägare	Joachim Gustavsson, Mjölby	Född	1995-11-01	Notering		Mor	35-1103-332 Flimra			Far	33-26111-17 Mikro			Ras	Fjällko	Fjällnära	☐
Namn	SE 1103-1088 Flimmer ♂	Besättning	SE 1103 Nils-Nilsa Lantbruks AB, Boden																								
Stb.nr	Svj 20023	Ägare	Joachim Gustavsson, Mjölby																								
Född	1995-11-01	Notering																									
Mor	35-1103-332 Flimra																										
Far	33-26111-17 Mikro																										
Ras	Fjällko	Fjällnära	☐																								
<p>► Besättning</p> <p>► Besättningsägare</p> <p>► Ägare</p> <p>► Exteriör</p> <p>► Antavla</p> <p>► Avkomma</p>																											
Svensk Fjällrasavel																											

Och vi som aldrig sysslat med fjällkor själva har lärt oss och lär oss fortfarande massor om dessa djur och även hur det gick till i "kovärlden" för många år sen. När vi tittar i riksstamböckerna blir vi fascinerade över forna tiders starka engagemang i fjällkorasen och dess olika grenar. Samtidigt är det ett mödosamt arbete, och en hel del bläddrande fram och tillbaka i böckerna. Som exempel kan nämnas att i riksstamboken för 1938 saknas alla stamboksnummer. När man upptäckte detta på 30-talet valde man att komplettera 1940 års riksstambok med dessa uppgifter, vilket gör att jag måste hämta information om namn och stamboksnummer i den ena boken och exteriörbedömning i den andra. Det hade varit bättre om de hade gjort en ny utgåva för 1938 tycker jag!

I skrivande stund finns allt enbart tillgängligt hemma hos oss, på vår egen server. Samtidigt som programmet utvecklas kommer detta att ändras och vi kommer att bjuda in Robert Nilsson och eventuellt flera för att få hjälp att mata in uppgifter, så att registret kan byggas upp så fort som möjligt – det är en ansenlig mängd information som ska in. För närvarande finns drygt 4800 kor och tjurar inmatade.

Registret kommer alltså att bli tillgängligt på internet via vilken webläsare som helst, och naturligtvis med godkänd säkerhet. Då kommer det också att vara möjligt att skapa PDF-utskrifter och exportera data till Excel. Så hys hopp, tanken är att du som medlem ska kunna titta på valda delar av detta register (PUL-anpassat) inom en inte alltför avlägsen framtid. Och jag hoppas att du ska tycka det är lika roligt som jag gör!

Majvi Persson Majewski

Rapport från avelskommittén

Försäljning av doser 2012.

Fjällras			
	Tjur	kod-nr	antal doser
1	6878 Sidor	3-6878	264
2	6881 Översten	3-6881	263
3	6875 Hövding	3-6875	216
4	6854 Josef	3-6854	207
5	6880 Gulleman	3-6880	196
6	6883 Hussi	3-6883	165
7	6877 Fänrik	3-6877	161
8	6856 Fred	3-6856	152
9	6873 Faramir	3-6873	137
10	6845 Baba	3-6845	119
11	6872 Snökung	3-6872	118
12	6849 Aragorn	3-6849	109
13	6878 Moltas	3-6878	106
14	6840 Gunde	3-6840	30
15	6787 Laro	6-6787	29
			2272

SKB			
	Tjur	kod-nr	antal doser
1	6794 Öza	6-6794	140
2	6792 Jemi	6-6792	80
3	6855 Lamir	3-6855	68
4	6859 Bulle	3-6859	47
5	6783 Masir	6-6783	38
6	6853 Jympe	3-6853	37
7	6767 Ymer	6-6767	34
8	6863 Hoje	3-6863	34
9	6846 Ivar	3-6846	30
10	6737 Örme	6-6737	14
			485

Rödkulla			
	Tjur	kod-nr	antal doser
1	6857 Baloo RK	3-6857	32
2	6866 Rost	3-6866	31
3	6799 Ettma	3-6799	23
4	603 Lauritz	7-603	20
5	6842 Martin	3-6842	19
6	6727 Nestor	6-6727	19
7	6789 Jerry	6-6789	13
8	523 Brutus	7-523	8
9	6729 Kron	6-6729	4
10	604 Rambo	7-604	3
			172

>>>

Spermaexport sedan Svensk Avel bildades -96.

Av avelsledaren för de kulliga raserna på Viking Genetics har vi fått en lista över den samlade exporten av sperma från "kulliga" tjurar sen Svensk Avel bildades i mitten på 90-talet.

Som synes är det 29 st tjurar som letat sig utanför Svea rikets gränser i modern tid och man kan inte låta bli att haka till över en del av de mottagande länderna. Vi känner ju till våran vän Elisabeth Avendano i Argentina, men vem är det som importerar fjällrastjurar i Chile? För att inte säga vem är det som bedriver SKB avel i Spanien? Övriga länder känns väl mindre förvånande även om det varit intressant att veta vart sperman hamnade som for till Danmark, Holland och Tyskland. Därmed inte sagt att det är ointressant med Finland och Norge, absolut inte, men dom kände vi ju till på ett annat sätt.

Sammanlagt är det sålt inte mindre än 5017 doser vara 4685 är från fjällrastjurar. Överlägset mest populära exporttjur är 6869 Marieberg med 1000 doser till Norge! Jag pratade med Atle i början på mars och då berättade han att 950 av dom redan var sålda i Norge så Marieberg har satt sitt märke på STN-Norge för ett bra tag. Näst mest exporterad är 6858 Rille med 574 doser varav 500 till Norge. Sedan följer 6840 Gunde med 517 doser och 6847 Levis med 420 och efter dom kommer 6875 Hövding, 6867 Rapp och 6856 Fred

Flest antal länder att exporteras till toppas av 6839 Hadar som hittat till 5 olika länder om än med lite doser till vart och ett. 6840 Gunde och 6847 Levis har gått till vardera 4, 6875 Hövding och 6849 Aragorn till vardera 3.

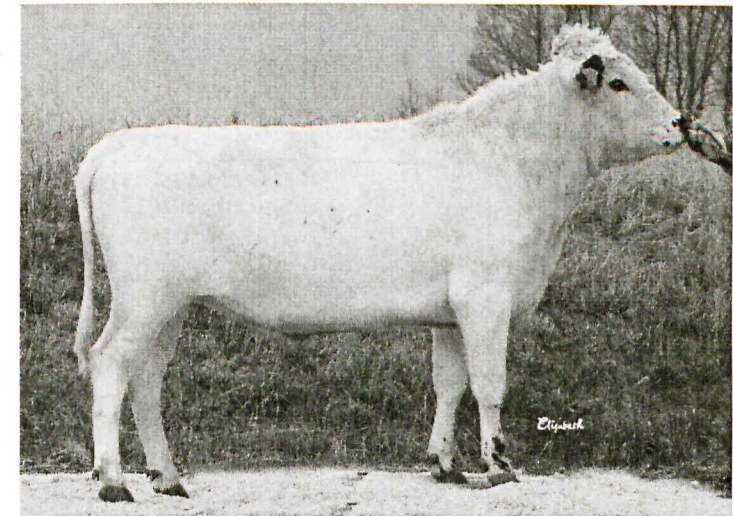
Det är lite intressant att se på vilka som haft mest "tur" med sina importer av fjällrasmaterial. Det är alltid vanskligt att köpa ej avkommebedömda tjurar och de flesta för att inte säga nästan alla utom 6787 Laro och 6794 Öza är nog sålda oprövade. Det kan hända att en del av det som åkt till Finland hade fått bedömning innan det åkte men det är inte säkert.

Ställer man upp tjurarna land för land och lägger till mjölkindexet som dom senare fått och gör ett medelvärde per köpt dos så ser det ut som följer:

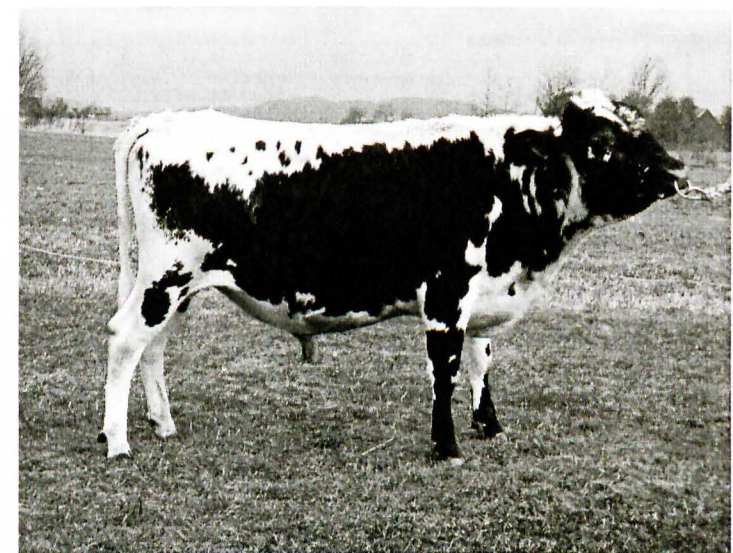
Land	Antal köpta tjurar	tot. dos	Nu bedömda	Min/dos i genomsnitt
Norge	10 st	2790	7	90,8
Finland	16 st	1306	10	98,6
Argentina	11 st	315	8	100,2
Chile	1 st	120	1	105
Tyskland	5 st	93	5	103,1
Danmark	4 st	55	4	95,8
Holland	1 st	6	1	109

Om man då lägger till att medelavelsvärdet på Svensk Avels/Vikings bedömda fjällrastjurar i Sverige ligger någonstans runt 94-95 så ser man att det skiljer en del mellan köparna. Naturligtvis är det bara slumpens skördar när det kommer till Holland, Danmark, Tyskland och Chile. Men det verkar som om fru Avendano i Argentina hade haft något att lära oss om hur man väljer ut tjurar till avel. Vi får hoppas att hennes senaste inköp blir lika lyckosamma när dom får avelsvärden.

Avelskommittén

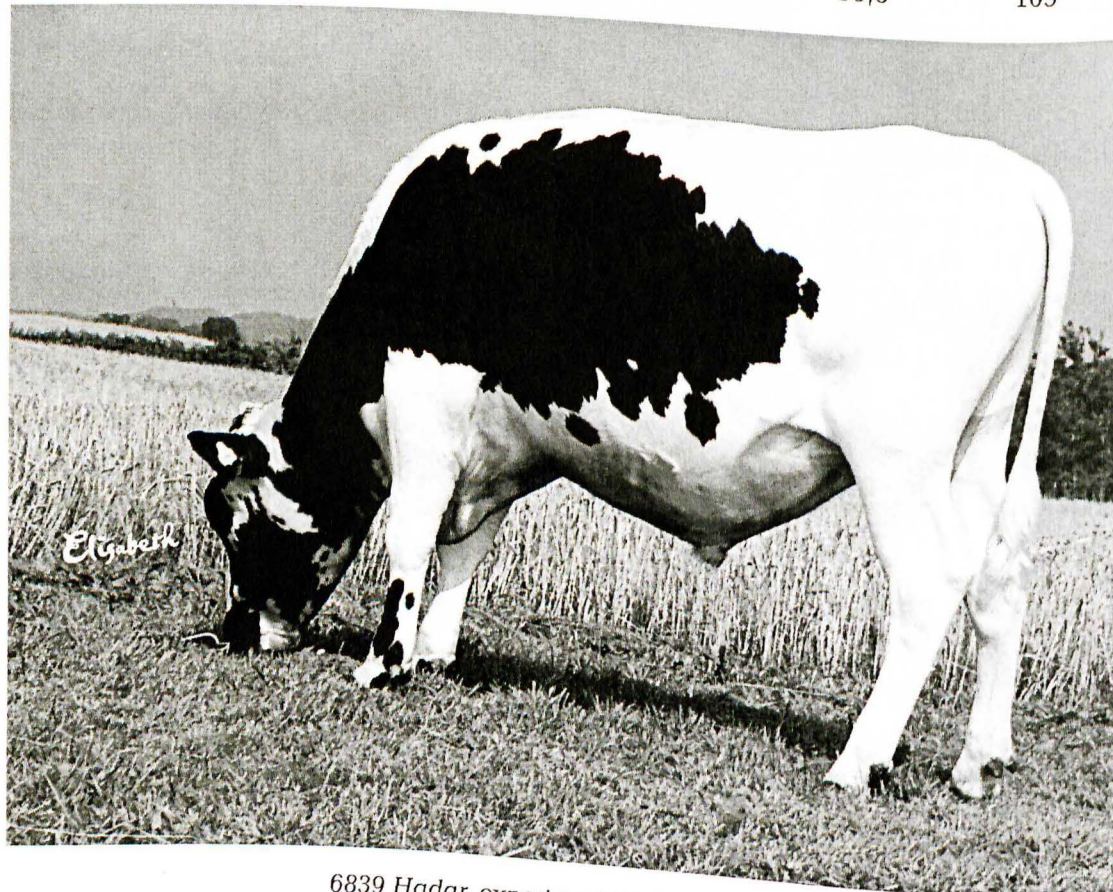
6869 Marieberg, dosmässigt mest exporterade tjur

6858 Rille, dosmässigt näst mest exporterade tjur

Norge	Finland	Argentina	Chile	Tyskland	Danmark	Holland
6801 5	6763 100	6787 50	6856 120	6839 31	6837 10	6839 6
6838 10	6769 100	6839 25		6840 20	6840 20	
6839 25	6839 67	6845 25		6845 29	6841 20	
6840 250	6840 227	6847 25		6849 3	6847 5	
6847 250	6841 6	6848 25		6856 10		
6848 250	6847 140	6849 25				
6858 500	6849 20	6850 25				
6867 200	6854 100	6851 25				
6875 300	6856 150	6872 30				
6869 1000	6858 74	6873 30				
	6860 75	6875 30				
	6862 87					
	6867 100					
	6872 44					
	6873 34					
	6875 44					

S:a 2790	1306	315	120	93	55	6
Ind, 90,8	98,6	100,2	105	103	95,8	109

6839 Hadar, exporterad till flest länder

6883 Hussi

Stb.nr: SvFj 96883

Code nr: 3-6883

Grupp 2-tjur

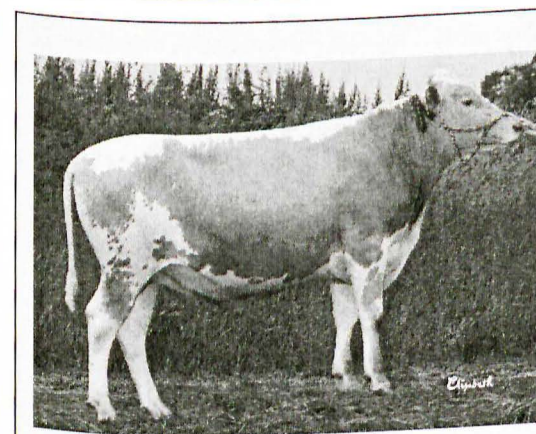
Tillhör Riss-familjen

Född: 2011-05-31

Hos: Ronny Olsson, Egby, Köpingsvik

Ägare vid samlingstillfället: Viking Genetics

Mor 436 Hindra SvFj * 060124 Avk (3,9 år 9158 3,9 3,4 358, 310) reltal 82, 85 Blandbesättning SRB/SLB	Mormor 277 Hindra * 010913 Avk 1,2 3545 4,3 3,5 152, 125 Reltal 41, 41	Mormors mor 205 Hindra * 990304 Avk
	Morfars far 6746 Hompest SKB 96746 * 910110 Från Gunnar Persson, Alfta	Morfars mor 42 Stina SKB 8552 * 841220 Avk 4,6 år 6938 4,9 3,7 323, 238
Far 1095 Flise SvFj 20045 * 960808 Fr Nils-Nilsa Lbr AB, Övre Svartlå, Boden	Farmor 349 Flinga SvFj 25034 * 930920 Avk 7,0 8006 4,0 3,4 317 273 Reltal 113, 118	Farmors mor 167 Flisa * 880818 Avk 6,1 år 7923 4,5 3,7 358, 290
	Farfars far 302 Misse SKB 6584 * 671214 hos Umeå Lantmannaskola	Farfars mor 285 Minerva SKB 8165 * 591122 Avk 7,1 år 4357 4,9 212
		Farfars mor 147 Riss SKB 6188 * 600927 hos Enok Norberg, Blåvik, Bjästa

Exteriörbeskrivning

Namn: **6883 Hussi****Avkastningsuppgifter**

Mor:	År	Kg mjölk	Fett %	Protein %	Fett kg	Prot. kg	Rel.tal F+P	Kalvningar
	305dagar	6441	3,8	3,3	244	211	78, 79	
	2008	118d2627	3,3	3,2	87	83		080505 T 5455
	2009	7407	3,9	3,3	292	246	74, 76	090501 T5497
	2010	9412	4,0	3,3	379	310	93, 95	100504 K588
	2011	343d9025	3,9	3,4	350	311		110531 T5579

Medeltal

Mor:	3,9	9158	3,9	3,4	358	310	82, 85
Mormor:	1,2	3545	4,3	3,5	152	125	41, 41
Farmor:	7,0	8006	4,0	3,4	317	273	113 118

Avelsvärden för olika egenskaper

NAT

Produktion: Mjölkinde

Mjölk

Fett

Prot.

Tillväxt

Dotterfruktsamhet

Dödfödslar far

Dödfödslar morfar

Mastit

Övriga sjukdomar

Kropp

Reslighet

Mjölktyp

Bröstdredd

Kroppsdjup

Korsbredd

Korslutning

Överlinje

Ben

Hasvinkel

Ben bakifrån

Fotvinkel

Benbyggnad

Haskvalitet

Juvel

Främre anfästn.

Bakjuverhöjd

Bakjuverbredd

Juverligament

Juverdjup

Juverbalans

Golstavstånd

Spenplacering

Spenlängd

Mjölkbarehet

Lynne

Egen fertilitet

Tjurindex

Döttrar, kommentarer:**Undvik till döttrar efter dessa tjurar:**
1095 Flise,**Övriga kommentarer:**

Kolinjen bakom 6883 Hussi stammar ursprungligen från Yngve och Inga Öhman, Hindersön, Norrbotten, Sveriges nordligaste skärgårdsjordbruk. Från den har tidigare samlats 57 Hinder och 1283 Gandalf och nu senast 6875 Hövding. Nu finns den även på ett sydligt "ö-jordbruk" hos Olssons på Öland där den nu funnits drygt ett decennium. Fadern 1095 Flise har gett kor med ett mycket gott lynne och avkastningen ser ut att vara lovande på hans döttrar, även härstammningsmässigt är Flise intressant då han via sina äldre anfäder är mycket obesläktad med de flesta andra grupp 2-tjurar som finns tillgängliga idag. Hussis Morfar 6746 Hompest är känd som fjällrasens bästa "juvertjur".

6884 Mäktig

Stb.nr: Sv fj 96884

Code nr: 3-6884

Grupp 2-tjur

Tillhör Riss-familjen

Född: 2011-10-23

Hos: Thomas och Linda Lundholm, Brottan, Jättendal

Ägare vid samlingstillfället: Viking Genetics

Mor 407 Svärta Sv fj * 2007-08-23 Avk (3,1 år 7347 4,1 3,2 299, 242 reltal 110, 109	Mormor 322 Svärta * 2003-08-17 Avk 1,8 4742 4,3 3,6 206, 172 Reltal 55, 55 Blandbesättning	Mormors mor 24 Svärta * 2000-06-17 Avk 3,2 år 6736 4,4 3,5 295, 233 Reltal 83, 82
	Morfars far 6787 Laro SKB 96787 * 970712 Från Gun o Arne Jonsson Ansjö, Kälame	Mormors far 49 Bolle SKB 5797 *581102 hos Hjalmar Viklund, Flarken
		Morfars mor 161 Svärta SKB 8737 *900219 Avk 11,4 år 6242 4,4 3,4 275, 211 Reltal 125, 121
		Morfars far 6715 Lage SKB 86715 *870120 hos Husdjursförsöksstationen, Rödbäcksdalen
Far 302 Misse SKB 6584 *671214 Fr Umeå Lantmannaskola, Umeå	Farmor 285 Minerva SKB 8165 * 591122 Avk 7,1 4257 4,9 212	Farmors mor 144 Mina SKB 4498 * 500914 Avk 10 år 4249 5,0 212
		Farmors far 81 Erog SKB 4174 * 521017 hos Enok Norberg, Blåvik, Bjästa
	Farfar 147 Riss SKB 6188 * 600927 hos Enok Norberg, Blåvik Bjästa	Farfars mor 93 Rissla SKB 5359 * 530924 Avk 12,4 år 4929 4,8 235
		Farfars far 39 Lorán SKB 4772 *541205 hos Frans Jönsson, Önsta, Parteboda

Exteriörbeskrivning

Plats för foto

Namn: 6884 Mäktig

Avkastningsuppgifter

Mor:	År	Kg mjölk	Fett %	Protein %	Fett kg	Prot. kg	Rel.tal F+P	Kalvningar
	305dagar	5795	4,1	3,3	238	191	109, 105	
	2009 22d	315	4,1	3,8	25	13		090809 K 71
	2010	6090	4,1	3,3	252	200	93,91	100827 K 97
	2011	8578	4,0	3,3	342	286	127, 127	111023 T1140
	2012	7627	4,1	3,2	312	247		

Medeltal

Mor:	3,1	7347	4,1	3,2	299	242	110, 109
Mormor:	1,8	4742	4,3	3,6	206	172	55, 55
Farmor:	7,1	4257	4,9		212		

Avelsvärden för olika egenskaper

NAT

Produktion: Mjölkindex
Mjölk

Fett

Prot.

Tillväxt

Dotterfruktsamhet

Dödfödslar far

Dödfödslar morfar

Mastit

Övriga sjukdomar

Kropp

Reslighet

Mjölktyp

Bröstdjup

Kroppsdjup

Korsbredd

Korslutning

Överlinje

Ben

Hasvinkel

Ben bakifrån

Fotvinkel

Benbyggnad

Haskvalitet

Juvet

Främre anfästn.

Bakjuverhöjd

Bakjuverbredd

Juvetligament

Juvetdjup

Juvetbalans

Golstavstånd

Spensplacering

Spenslängd

Mjölkbärhet

Lynne

Egen fertilitet

Tjurindex

Döttrar, kommentarer:

Undvik till döttrar efter dessa tjurar:
302 Misse, 1095 Flise, 234 Sprint

Övriga kommentarer:

Här är det återkomst i seminsammanhang för en stark kolinje, den härstammar ur en gammal gårdslinje från Gun och Arne Jonsson, Ansjö, Kälarne. Från den har vi tidigare fått samlat 6787 Laro, 6797 Fimar och 2057 Hipster. Morfar till Mäktig är som synes denne nämnde Laro, vilket gör att modern är lätt linjeavlade på sitt modernearv.

Modern 407 Svärta är en otroligt snäll och trevlig ko, har lätt för att bli dräktig och exteriört mycket tilltalande, bedömd efter 3:e kalven med Juvet 84, Ben 86, Kropp 80 och Helhet 84.

Fadern 302 Misse är en av de mest intressanta tjurar som vi har fryst spermalager efter, och vi har nu äntligen lyckats få fram en son efter honom som letat sig ända in på Viking. Vi har i dagsläget två söner efter Misse samlade på Alebäck, och döttrar efter dessa ser mycket lovande ut.

Misse själv är känd för att ge döttrar med mycket gott lynne, det är lugna och lätthanterliga kor, som även avkastningsmässigt hävdar sig i dagens ladugårdar.

Som extra krydda har vi till slut genbankstjuren 49 Bolle som MMF till Mäktig.

GÅVOBREV SOM HAND-
VARM GÅVA.

Angående ett förtjusande gåvobrev där en gammal 70-årig bondmora upp efter Luleå älvadal år 1876 skrev ner en länge tänkt handvarm gåva till sina barnbarn.

Det var systrarna Margareta Petrovia 11 år gammal och Anna Evelina 10 år gammal, som fick var sin ko, den ena rödsidig och den andra röd och bägge skallott (kulliga). Korna var nu hos en måg som fick ansvara och begagna dem fram tills flickorna fyllde 15 år-

Då skulle de få rätt att genast hämta sina kor. Två vittnen skrev under gåvohandlingen och mågen fick också skriva under att han godkände allt uti ett.

Denna handvarma gåva fick mig att reflektera över hur tidigt man förr gav ungdomarna eget ansvar. Visserligen är det andra tider nu, med byråkrati, stordrift mm., men har vi inte tappat arbetsglädjen och förnöjsamheten med arbetet hos djuren.

Det jag närmast tänker på är en sak som jag erfarit under många år. På många gårdar finns ibland ungdomar med stort intresse för bondlivet, men vi låter dem inte vara med och ta ansvaret i tid. Oavsett om gården är stor eller liten borde vi skriva över driften och ägandet innan ungdomarna lämnar allt för andra intressen. Hur tokigt det än låter har jag erfarit att när barnen mistat en eller bägge föräldrarna och varit tvungna axla ansvaret för gårdens drift, så har det blivit riktigt fina och ansvarsmedvetna gårdsbruk.

Det jag härmed vill säga är skriv över gårdarna i tid om vi skall behålla särskilt de mindre jordbruken typ fjällkogårdarna med arbetsglädje.

Fjällkobonden Gunnar Blomgren i Arjeplog.

Livdjursförmedling

Information

Hej alla kovänner!

Om jag inte svarar på telefontiden så lämna alltid ett meddelande så hör jag av mig så fort det går. Vi har också förmedling på vår hemsida: www.fjallko.se Där får ni annonsera själva

Mårten!

Livdjursförmedlare:

Mårten Dahlberg

Tel: 0612-532 67

Fax: 0612-531 07

Telefontid: Måndagar 12-13.00

OBS! OBS!

Leukos och BVD-prov ska tas 1 gång/år. BVD-provet (friförklaringen) får vara högst 3 månader gammalt vid livdjursförsäljning. För dem som är mjölkleverantörer sker detta automatiskt via tankprovtagning. Övriga måste kontakta sin Husdjursförening för anslutning/provtagning.

Till salu:

Vuxen tjur

far: Salvador, mf: Fido

född i kontrollerad besättning, DNA-typad.

Van att gå ute med elstängsel.

Anna-Karin Gustafsson

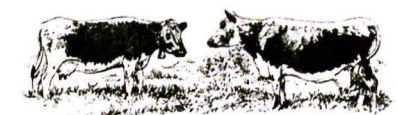
076-8013064

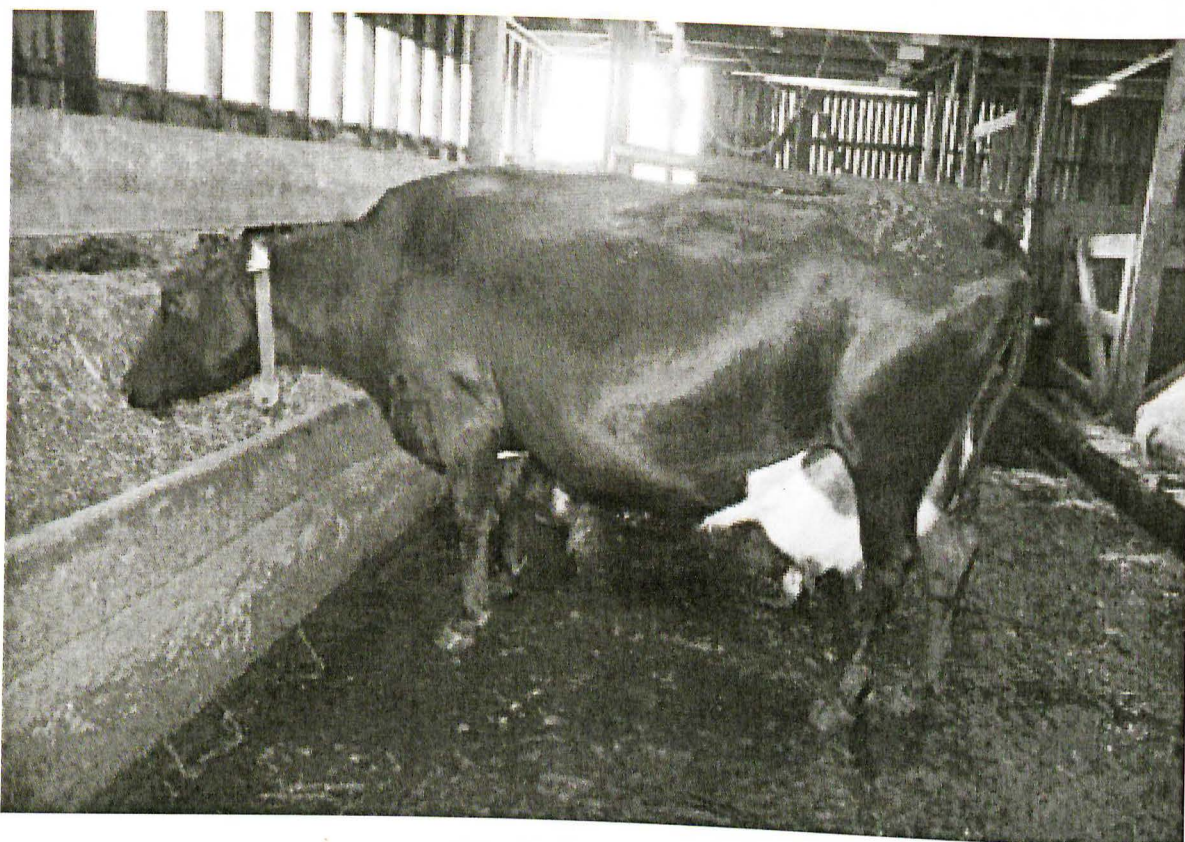
Kvigor

Dräktiga, obetäckta.

Birgitta Åberg

0224-80146

Berättelsen om en ko

Vi har väl alla en favoritko i våra ladugårdar som på ett eller annat sätt utmärker sig. Det här är en av mina. Så har det emellertid inte alltid varit, men hon har liksom jobbat sig uppåt hela tiden!

4 Emma är född som vår andra kviga här på gården med fjällrashärstamning. Hennes moder 130 Lillgumman har gjort många resor i sitt liv. Hon är född på en gård i Jämtland, köptes av Sören Bardotsson, därefter flyttade hon till Urban Delestig i Ljusdal i ca 1 år, varefter jag köpte henne när vi startade upp vår mjölkproduktion 2005, sedan flyttade hon till Louise Lindqvist i Bergsjö. Var hon slutade sina dagar vet jag dock inte, men det var en trevlig och vacker ko, inte så värst högmjölkkande men ändå så gjorde hon sin plikt som mjökko.

Denna Lillgumma var efter en SKB-tjur och bakåt i leden fanns det idel SKB-tjurar, en del av dem var några av de grövsta korsningarna som man gråter över när man läser härstamningarna, men är man nystartad så kan man inte vara kräsen, och 2005 var livdjursmarknaden lika död som Tutankhamon, så vi tog det som fanns tillgängligt. Och hon var i alla fall dräktig med en renrasig fjälltjur, vilket var det viktigaste just då!

Hon födde således i februari 2006 en liten helsvart kvigkalv med 6787 Laro som far. Vår dotter som då var 3,5 år döpte henne till Emma av någon för oss okänd anledning!

Emma växte upp som en totalt anonym kviga som aldrig utmärkte sig på något vis, kom aldrig fram och ville prata men var aldrig skygg eller nervös heller. Hon åt, drack och sov och var nog alldeles nöjd med livet som det var utan alltför många närgångna människor!

Vi betäckte henne och i juni 2008 kalvade hon för första gången, det gick väldigt lätt och hon var hur snäll som helst att mjölka in, fint juvet hade hon också. Men sen började problemen. Vi hade till denna sommar utökat besättningen med kor från två besättningar, totalt drygt 20 djur, lägg därtill en regnig och hemsk sommar, så får vi en epidemi med klövspaltsinflammationer. Vi hade korna på bete på andra sidan sjön på dagarna denna sommar, en natt promenad på drygt en kilometer där en del av vägen gick genom ett träsk som var ganska vattenfyllt denna sommar. En dag kom inte Emma med hem, klövspalt så klart! Så hon fick behandling och fick stanna inne flera dagar, men på nätterna var korna på bete hemma och då fick hon gå ut, och hon kom alltid haltande hem strax efter alla andra på morgonmjölkningen. När det var som värst hade hon inflammation på tre klövar samtidigt och då tänkte jag att det är nog lika bra att skjuta henne på en gång, för detta kommer väl aldrig att bli något!

Men mjölk kom det ur henne, trots att hon hade så ont i fötterna, 1:a provningen 8 dagar efter kalvningen låg hon på 16 kg, 2:a provningen när det var som värst

mjölkade hon 19 kg! Hennes första laktation såg ut så här i kg ECM: 16, 19, 20, 17, 19, 20, 23, 24, 22, 23, sin!

305 dagars laktation 5963 kg, 4,0 3,3 240, 195, reletal 124, 118!

Så har det rullat på, hon blir bara bättre och bättre, på 4:e laktationen, kontrollåret 2012 mjölkade hon 11 063 kg, med halterna 4,3 3,3, 477 kg fett, 367 kg protein, relativt 181, 169! Och alltid dräktig på 1:a semineringen!

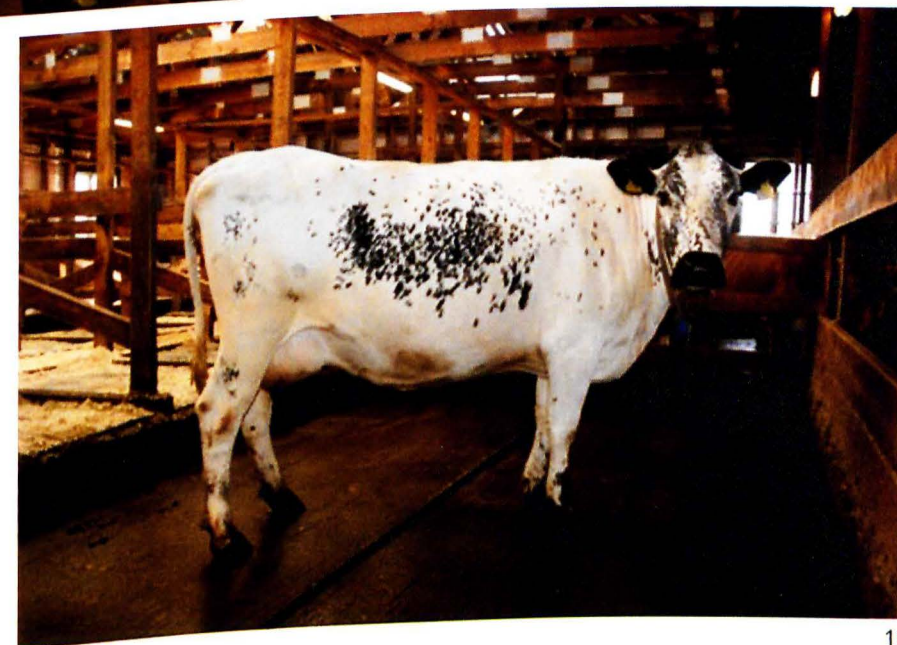
Men där det finns lycka finns det också bedrävelse.

Emma sinlades i oktober 2012, hade kalvingsdatum på julafton! I slutet av november när jag och barnen var bortresta över helgen ringer min fru Linda som var själv i lagårn, och säger att Emma fått en pinne i juvet! Jaha, men ta ut den då säger jag, men det var en så stor pinne och den satt rakt in i juvet så hon fick ringa efter veterinär. Efter många om och men och några timmars jobb hade de lyckats välla ner kon på rygg och fått ut pinnen, den satt 21 cm in i juvet, hade alltså lyckats gå igenom bägge juverdelarna på vänster sida! Därefter fick hon stå upp bunden och fick en penicillin i sex dagar. Men hon blev aldrig dålig! Så efter avslutad behandling släppte vi ut henne i lösdriften igen.

Bilden tagen framifrån, pinnen sitter nästan mitt i juvet

63 Emma, far: 6869 Marieberg, mf: 6787 Laro. Just nu bäst i lagårn!

Såret i juvet varade lite grann i en vecka, men sedan läkte det ihop fint! Men hoppet om ännu en bra laktation hade slocknat, nu fick vi hoppas att hon skulle överleva och i bästa fall kunna mjölka på tre spenar!

Den 15 december var det så dags, hon kläckte ur sig en pigg liten kviga efter 6873 Faramir, och det verkade som att alla juverdelar var okej! Men på måndagen klarade hon inte av att resa sig så det var bara att ringa efter veterinär igen. Hon fick kalk och vi provtog även juvet då mjölken såg dålig ut på en juverdel! Efter två timmar klev hon så upp och var pigg igen! Veterinären ringde dagen efter och meddelade att det inte växte nånting på mjölkprovet! En liten strimma hopp tändes, kanske skulle hon klara sig!

Efter tre dagar i behandlingsbox fick hon gå ut till dom andra korna, och efter en vecka provade vi henne med CMT, inget utslag, så då fick hon äntligen gå i tanken! Nu har det gått en månad och hon mjölkar precis som vanligt på alla fyra juverdelar, mjölkar dessutom näst bäst i lagårn, 35 kg, slagen endast av sin egen dotter 63 Emma som toppar på 38 kg! Men hon har nog mer att ge, förra året toppade hon på 41 kg ECM!

Text och bild Thomas Lundholm

Porto betalt

~~Avs: Svensk Fjällrasavel
c/o Kristina Tören
Stagneliusvägen 23 VI
112 59 Stockholm~~

I nästa nummer åker vi till Aksel och Frederike Iffland i Nordnorge, ingen plats för ängsliga traktorchaufförer...
Foto: Emma Nilsson

Detta material har delvis
finansierats med EU-medel